

Ministerieel besluit tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen begraafplaats in Temse

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de artistieke waarde als monument:

Begraafplaats, gelegen in

Temse, Vroonhoflaan zonder nummer

bekend ten kadaster:

Temse, 2de afdeling, sectie D, perceelnummers 1510H, 1511G (deel)

zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Begraafplaats opgericht in 1819 als direct gevolg van de Napoleontische wetgeving uit 1804. Regelmatig uitgebreid als gevolg van het constante plaatsgebrek dat door de 'eeuwigdurende vergunning' ontstond. De vormgeving met ommuring en calvarie gaat terug op de eisen voor de inrichting van een begraafplaats zoals in dezelfde wet uit 1804 omschreven.

Door de aanleg van de begraafplaats buiten de dorpsgemeenschap werd tegemoet gekomen aan een verzuchting van de Verlichting waarbij omwille van medische redenen een begraafplaats midden de leefgemeenschap (in de kerk of op het kerkhof) niet langer gepast geacht werd.

De begraafplaats van Temse getuigt door de plaatsing van grootse gedenktekens door de lokale elite, langs hoofdpaden en omlopende paden, van de sociale differentiatie die bestond in de maatschappij van de 19de en begin 20ste eeuw.

De graftekens uit de 20ste eeuw, opgesteld langs parallelle paden op binnengebieden, getuigen van de economische rationele benadering van de begraafplaats in de 20ste eeuw en van de afvlakking van sociale verschillen in de maatschappij. Door het verdwijnen van religieuze symboliek getuigen ze van de secularisering van de maatschappij en door hun versoberde vormgeving van de opkomende uniformiteit en reproduceerbaarheid van het grafteken.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Rechthoekige begraafplaats bestaande uit drie delen met een structurerend stratenpatroon van omlopende en kruisende paden, typerend voor de oudste begraafplaatsen. De drie fases zijn met bakstenen muren ommuurd. Smeedijzeren poorten verschaffen toegang. Op de kruisingen van de paden werd een calvarie, en na de tweede wereldoorlog, een oorlogsgedenkteken voor oorlogsslachtoffers opgericht. De evolutie van de begraafplaats in de 20ste eeuw naar een zeer rationele benadering met parallelle rijen van graven is op de binnenperken goed bewaard gebleven.

Artistieke waarde:

Begraafplaats met een collectie graftekens uit de periode 1819 tot 1975. Ze geven een goed beeld van de vorm-, stijl- en materiaalevolutie in de funeraire kunst in een regionaal centrum. De vormgeving evolueert van de eenvoudige (hoofd)stèle naar grafplaten, portiekstèles, tombes en grafkapellen. De meest gangbare stijlen als neoclassicisme, neogotiek, neoromaans, art deco en de sobere moderne vormgeving van de jaren 1950 en 1960 zijn aanwezig. Zowel de veel voorkomende Blauwe Hardsteen in combinatie met witte marmer, als het zeer uitzonderlijke graniet komen

voor. De verhouding in het gebruik van de materialen is representatief voor de evolutie die in de grafkunst in Vlaanderen wordt terug gevonden.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

21-05-2014

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'G' followed by a series of loops and a horizontal line at the end.

Geert BOURGEOIS